

V luči vere

I ljubimo
svoj dom!

RAFAEL

Glasilo jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: HEERLEN, Uilestraat 12a, Holandija.
Štev. 6.

JUNIJ 1933.

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.
Leto III.

DRŽIMO SE NAČEL KRISTUSOVIH!

Dnašnji gospodarski in družabni sistem nam nudi sledečo sliko: Gospodarske krize so na dnevnem redu. V državah, ki plavajo v obilici premoženja in gospodarskih dobrin, brezposelnost stalno raste. Premoženje se kopiči vedno bolj v rokah nekaterikov. Krog teh je vedno ožji, splošno obubožanje pa zavzema večji obseg. Tehnika se spopolnjuje, vedno več se producira, išče se sredstev, s katerimi naj bi se vzbujalo poželenje konsumentov. Konsumenti pa ne morejo zadostiti tem poželenjem, ker jim manjka sredstev. Gospodarska zmešnjava je vedno bolj izrazita. Sedaj iščejo rešitve v fašizmu, sedaj zopet v komunizmu, pač popolna podoba nejasnosti, zato tudi velika nevarnost za človeško družbo.

Vse to znači in dokazuje, da je sedanji čas težko bolan. V človeškem organizmu nastane bolezen takrat, če ni pravega razmerja in pravega reda med posameznimi organi. Bolezen je tem težja in za organizem tem nevarnejša, čim važnejši sestavni organ je obolel. Isto je s človeštvom.

Zato so nagel razvoj tehnike, družbo razkrajajoči nauki svobodomiselstva, ki so do skrajnosti povzeli najslabše strani kapitalističnega sistema, ustvarili hude socialne razmere, ki so vrgle delavstvo v črno revščino, ga odtujile cerkvi in vrgle v naročje marksizmu.

Ali tudi mi iščemo novih smernic, namesto, da bi se držali starih, preizkušenih resnic, naukov sv. evangelija. V sedanji strašni zmedi vseh pojmov in razmer mora naše delavstvo ohraniti jasen pogled in neomajno zvestobo Kristusovim načelom in katoliški Cerkvi. Brez tega ne bo šlo! Zakaj bi hodili po recepte in zdravila k drugim skupinam, če je pa naš svetovni nazor dovolj močan in globok, da nas pripelje iz sedanjega zagata vsemogočih zmešnjav. Današnja kriza ima gotovo to sončno stran, da se bo delavec zavedel, da nima od nobenega ničesar pričakovati, kakor samo od močne vere v Boga. — Ali trpimo delavci mogoče po nedolžnem današnje stisko sveta? Premislimo! Naš Gospod nam je podal za vse naše življenje in mišljenje do najmanjših podrobnosti obrazložene nauke in nasvete. Ali se jih pa tudi vedno držimo?

Boriti se moramo povsod, da bomo ustanovili kraljestvo Kristusa, to naj bo naša naloga, naš cilj. Smernice poživljenega socialnega dela naj bodo: molitev, delo in žrtve, ki naj uvedejo v družbi več pravičnosti in več ljubezni, da premagamo duha golega materializma, ki zre v človeku samo primerno sredstvo za kopičenje lastnega bogastva in udobja, ne prizna pa v njem sebi enakega in pred vrhovnim Gospodom enakovrednega bitja.

Kristus je ogelni kamen, temelj, za stavbo pravični in socialno urejeni človeški družbi.

Kristus je vstal! To je klic veselja, klic zmage! Vse kar je

Kristus učil, je dokazal in izpričal s svojim vstajenjem. Z vstajenjem Gospodovim je utemeljena naša vera in dovršeno je naše odrešenje. Zato lahko rečemo, da se nikjer v stvarstvu ne razodeva božja modrost, dobrotljivost, usmiljenje in ljubezen, ja tudi pravičnost in veličastvo tako jasno — kakor v trpljenju in vstajenju božjega Odrešenika.

Zato se mi delavci z vso dušo oklenimo Njega, katoliške cerkve in Njegovih namestnikov na zemlji.

ZNAMENJE BOLJŠIH ČASOV.

Ako hočeš ljudi pridobiti, jim moraš veliko obljubiti. Da tega ne boš mogel izpolniti, na to bo malokdo mislil. Tako delajo pri vsakih volitvah z uspehom razni kandidatje, in ljudstvo jim vedno zopet verjame. Tako obetajo sveto vsi, ki prosijo na posodo, in marsikdo obžaluje, da se je dal premotiti obljubam. Tako delajo že od nekdaj vsi zapeljivci, in nikdar jim ne zmanjka lahkovernih žrtev. Tako dela z eno besedo svet, ki veliko obeta, pa malo ali nič ne da in se nazadnje še norčuje iz opeharjenih, češ obljubiti in storiti je preveč.

Kakor človek preveč rad verjame posvetnim obljubam, tako je pe neverjetno nezapljiv in počasen za božje obljube. Kjer bo oguljufan, tja hiti, kjer se mu obeta prava sreča, od tam beži. Vemo pa, da je le Eden, ki vse svoje obljube gotovo spolni, to je Bog, ki je vsemogočen in zvest.

Če smo še tolikrat poslušali prazne obljube, dovolite za mesec junij Rafaelu, da vam našteja nekaj obljub božjega Srca Jezusovega. Tem lahko verjamete, in če se boste po njih ravnali, boste sami občutili kako so resnične.

Srce Jezusovo obljublja: Blagoslovil bom hiše, v katerih bodo častili sliko mojega Srca. Dragi bralec, poglej brž po stenah svojega stanovanja, ako visi v njem podoba božjega Srca. Ne bodi brez nje, oskrbi si jo, in če jo že imaš, imej jo v časti. Obljubljen ti je za to božji blagoslov. Kdo si ga ne želi!

Še boljše narediš, ako napraviš hišni altareček s podobo ali kipom presv. Srca in se s celo družino posvetiš božjemu Srcu. Koliko družin je že blagovalo tisti srečni dan, ko so to storili. Bilo jim je v srečo. Zakaj ne bi poskusili tega tudi pri Vas?

Poslušaj naslednjo obljubo: Družinam, ki bodo častile presv. Srce, bom dal mir in edinost. Družinski mir, kaka sreča je to za vsako hišo. Kak pekel pa je večkrat tam, kjer tega miru ni. Če pri vas kaj trpite na tej hudi bolezni, glej na obljubo božjega Srca. Postanite častilci presv. Srca in pregnali boste zli duh prepira in sovraštva. Božja obljuba ti je za to dana.

Brez križa seveda tu na svetu ne moreš biti, a glej, častilcem božjega Srca je dana naslednja obljuba: Olajšal bom njihove križe in težave. Čutili bodo izredno božjo pomoč v preizkušnjah življenja. Kdo bi take pomoči ne bil vesel! Kako življenje večkrat kaže, kako resnična je ta obljuba presv. Srca. Dva delavca opravljata isto težko delo, in vendar kak razloček. Eden kolne, da se kadi in je ves nesrečen, da mora trpeti, drugi opravi isto delo brez kletvine in brez tiste nezadovoljnosti. Poglej malo okoli sebe in opazil boš to sam.

Glavna naša skrb bi morala biti, da srečno končamo to življenje. Častilcem božjega Srca je obljubljen varstvo v življenju in posebno še za zadnjo uro. Kdo ve, kje, kdaj in kako bo umrl. Ali ni pametno, da si zagotoviš z vnetim češčenjem presv. Srca posebno božje varstvo za tisto uro, ki bo odločila tvojo večno srečo ali nesrečo. Premnogo je zgledov, kako resnična je ta božja obljuba. Stori se je deležen tudi ti.

Mi po pravici tožimo o slabih časih in željno gledamo kdaj se bodo prikazala znamenja boljših dni. To znamenje se je že prikazalo in ni drugo nego božje Srce Jezusovo, ki ponuja ozdravljenje bolnih človeških src, iz katerih se je rodila svetovna stiska naših časov. Krivih prerokov s praznimi obljubami je svet vse preveč poslušal, naj slednjič najde pravo pot do božjega Srca, ki je ljudi taao ljubilo in je zanje edina rešitev.

UČIMO SE OD BOLJŠEVIKOV.

Nobenega pomena nima, kar na splošno zabavljati zoper boljševike in boljševizem. Taka borba ni niti pametna, niti uspešna. Uspešno se moremo proti boljševizmu boriti le, če priznamo njegovo resnico in jo ločimo od njegove laži. — Boljševizem je kristjanom opomin o neizpolnjeni dolžnosti. Večji del življenja kristjanov je daleč od Kristusove resnice. Najmanj krščansko pa je gospodarsko in socialno življenje sedanje kapitalistične dobe.

Vsi čutimo, da je potreben nov gospodarski in socialni red. In ta novi red, ki naj osreči človeštvo, obeta boljševizem in ga po svoje ustvarja z velikim ognjem in zanosom. Zato je tako privlačna, zlasti za mladino, ki želi preoblikovati svet in zgraditi nov družabni red. V gospodarskem in socialnem življenju nismo kristjani niti hoteli, niti znali iskati resnice in pravice. Zato so se pa tega — po skrivnostnih potih božje Previdnosti — lotile grešne zle sile. V tem je skrivnostni smisel vseh revolucij, v tem je skrivnost boljševistiških uspehov.

Boljševizem vsi poznamo. Boljševiki so v Rusijo prinesli načela materialističnega marksizma. Rusi so ta načela sprejeli kot novo vero, ki naj odreši svet. Prav v tem je strahotnost boljševizma. Kakor na eni strani občudujemo borbo boljševikov za nov gospodarski red, v katerem ne bodo živeli eni na račun drugih in v katerem ima delovno ljudstvo glavno besedo in je deloma dolžnost z zakonom zapovedana, tako moramo na drugi strani odklanjati tisto stran boljševizma, ki tepta človeško osebnost, podoba božjo, človeško dostojanstvo, svobodo — in postavlja namesto Boga in božje podedbe v človeku svojo novo vero.

Od boljševikov se moramo marsičesa učiti. Predvsem, kaj je moč ideje, udejstvovane dosledno in požrtvovalno. Dalje se moremo od njih učiti, kaj pomeni za uspeh načelo elite. Malo število izbranih boljševikiških voditeljev je izvršilo boljševiški prevrat in že 15 let vlada boljševiško Rusijo. Pa tudi v tem nam morejo biti boljševiki za vzgled, kako je treba javno in ponižno priznati storjene napake.

Tudi mi bomo uspeli le, če bomo opustili dosedanje brezbriznost, lenobnost in komodnost ter šli pogumno v boj za našo idejo, ki je: preroditi svet v duhu Kristusovem, po zgledu Kristusovem in prvih kristjanov. Začeti moramo z delom, z malimi izbranimi krožki in moramo imeti dovolj poguma in ponižnosti, da priznamo, da smo do sedaj mnogo grešili. Naša moč je moč doslednega krščanskega življenja, življenja s Cerkvijo, v kateri živi Kristus.

HOLANDIJA IN BELGIJA.

Kdo gre v Jugoslavijo?

Iz Belgije se je odpravljala pred nedavnim neka skupina nasih ljudi v domovino z avtobusom. Ustrašili so se naporne poti in tudi ne poceni vožnje, če se vzame v poštev, da bi trebalo najmanj trikrat prenočevati samo na poti tja, pa so opustili to malo drzno misel. Zato so pa sklenili potovati raje z vlakom, kar je vsekakor še najceneje in najsigurnejše.

Tako je določen **program potovanja za 6. do 25. julij tl.**

Iz Aachena se odpeljejo 6. julija ob 8.41 zvečer, in prispejo v Ljubljano drugi dan ob 7.44 zvečer. — Vračajo se dne 25. julija ob 10.55 dop. iz Ljubljane in pripejo drugi dan dop. v Aachen.

Cena zožnji je letos radi znižanih cen v Nemčiji zelo nizka. Tja in nazaj stane 540.— frankov ali 36.— goldinarjev. Kdor potuje samo na eno stran plača le polovico tega zneska. Otroci do 4. leta ne plačajo nič, od 4. do 10. leta pa polovico.

Po Jugoslaviji je zaprosena brezplačna vožnja.

Vsak potnik mora imeti veljaven potnilist. Na jugoslovanskem konsulatu si mora vsak oskrbeti tudi **vizum za tja in nazaj**. Avstrijski vizum se dobi v vlakcu.

V gornji ceni so vračunani potni stroški od Aachena do Jesenic drž. meja. Do Aachena skrbi vsak sam za potne stroške, tudi vizum plača vsak sam.

Kdo hoče v domovino? Tako poceni še ni bilo nikdar!

Javiti se treba in plačati potne stroške **vsaj do 24. junija**. Na poznejše prijave se ne bo mogoče ozirati.

Transport vodi jugoslovanski učitelj iz Belgije. Zato se naj v Belgiji javijo vsi an njegov naslov: Svatopluk Štoviček, Grands Bureaux, Eysden-St. Barbara.

Tudi iz Holandije žele letos nekateri domov po opravih. Pridružite se temu transportu, da bo potovanje ceneje. Javite se na naslov slovenskega duhovnika v Heerlenu do 24. junija!

Mogočen utis katoliškega dne.

Mesece in mesece že je govoril celi holandski Limburg o veliki manifestaciji, katoliške misli, ki ji naj bi dal izraza na velikem katoliškem shodu na Binkoštni pondeljek v Heerlenu. Bil je to res dan, kakor ga Limburg najbrž še in videl! S ponosom so ugotavljali po proslavi katoliški listi: Bil je to dan naše slave, slave, ki je izpričala, kako cvetoče da je katoliško življenje v našem Limburgu. Pokazali smo, da je to dežela Kristusa Kralja!

Ponosni so lahko dobri katoliški Holandci na ta svoj dan! Ponosni pa smo na ta dan lahko tudi mi katoliški Slovenci! Prav častna je bila naša udeležba in kar je glavno odšli smo z globoko zavestjo: kako mogočno je vendar kraljestvo božje!

Ze dopoldan so se vršila razna zborovanja stanovskih in strokovnih organizacij.

Popoldan pa se razvil mogočen sprevod po mestu. Skoro dve uri so korakale množice v peterostopih mimo zastopnikov cerkvene in svetne oblasti, časnikarji so jih naštel okrog 15.000. Kar je sliko najbolj povzdignilo — in kar so holandski listi s posebnim povdarkom ugotavljali — je bilo dejstvo, da so se te povorke udeležila vsa katoliška društva vseh narodnosti. Korakali smo med njimi mi Slovenci s svojimi 8 društvi z 7 zastavami in svojo godbo, dalje smo videli zelo veliko število Poljakov, Italijane, Madjare — vsak narod s svojo zastavo.

Po obhodu smo imeli Slovenci svoje zborovanje v kapeli bolnice; Najsvetejše seveda tedaj ni bilo v kapeli.

Zadonela je zopet naša godba, predsednik Zveze g. Kronovšek je otvoril zborovanje. Govorili so predsednik iz Heerlerheide o „potrebi vere za delavca“, predsednik iz Brunssuma o „Socialni skrbi katol. Cerkve za delavca“ in predsednik g. Pouh o „pomenu katoliškega dne za delavca“. Priznati moramo, da so bili vsi govori prav izvrstni, zato so pa tudi poslušalci nagradili govornike z močnim aplavzom. Resnično je, kar je povdaril naš slovenski duhovnik ob

svojem zaključnem govoru, da smo lahko ponosni Slovenci na take može, ki tako neustrašeno in tako ognjevitost nastopajo in se zavzemajo za vse ono, kar nam je najsvetejše! — Pater Teotim nas je tudi v kratkih, a jedrnatih besedah spodbujal, naj ostanemo vedno tako goreči, kakor smo to gotovo danes. Med posameznimi govori pe zasvirala naša godba ali pa je zapel pevski zbor iz Heerlerheide!

V veliko zadoščenje je bil gotovo ta dan vsem, ki so se ga udeležili. Onim pa, ki smo jih pogrešali in ki bi lahko naše število še povzdignili, pa bodi povedano: Čudno je to, da mnogi kljub vsem težkim časom in ko vidijo, da je le v organizaciji moč, le še vedno stojijo ob strani. Seveda, če je sila tu in je pomoč potrebna, potem vedo, kje je organizacija, potem hodijo od vrat do vrat, ali da bi pa tudi ob takih prilikah, kakor je bil ta katoliški dan pokazali svoje notranje prepričanje, in da bi Holandcem pokazali, da Slovenci nismo to, zakar so nas nekateri naših izdajalcev ožigosali, namreč komunisti, temveč verni sinovi matere Cerkve, za to pa mnogim manjka volje!

Bratje Slovenci! Katoliški Slovenci! Ob drugih takih prilikah ne sme manjkati niti eden veren Slovenec! Pokazati treba kdo smo in kakšno je naše prepričanje! Kdor ni z menoj je proti meni, je rekel Kristus! Kdor noče biti z nami, je proti nam!

Razne novice.

Nož, ki na obe strani reže je tak človek, ki je vpisan v katoliško društvo, zato pač ker je tu v Holandiji vse bolj „črno“, poleg tega pa je ravnotako tudi član socialistične organizacije, ki je v Holandiji cerkveno obsojena. Nekateri sicer niso organizirani pri teh drugih, pač pa stopijo takoj v stik z njimi, če rabijo kake intervencije; ne zamudijo pa seveda se obrniti tudi na slovenskega duhovnika. Navadno jim oni, na katere se obračajo v takih trenutkih ne morejo pomagati, slovenski duhovnik bi pa rad pomagal, pa tudi ne more, ker se mu je večkrat zgodilo, da so mu gospodje rekli: tako, za takega človeka se potegujete, ki je v proticerkvenem društvu?!

Prijatelji, kaj rečete k temu?

Bodi vroč ali pa mrzel, ker si pa mlačen te bom izpljunil iz svojih ust, je zapisano že v sv. pismu. In kaka rado se takim prav tako zgodi! Če sovražiš Cerkev in duhovnike, nikar ne hodi k njim pomoči prositi! Pomagajo naj ti oni, ki jim članarino plačuješ! Če imaš pa še količkaj vere, pa je ne prodajaj za skledo leče!

Značajnost je ona krepost, ki nam Slovincem najbolj manjka!

Smrt med našimi rojaki. V Hoensbroeku in tudi drugod dobro poznani g. Martin Ulaga se je preselil v večnost, pokopali smo ga 17. maja v Hoensbroeku. Pogreba se je udeležilo nad 200 ljudi, kar pač priča o njegovi splošni priljubljenosti, tudi p. Teotim je bil navzoč, g. Oberžan se je mudil takrat v Nemčiji. Naj počiva v miru!

V domovino se je odselil g. H. Herman, član društva sv. Barbare iz Hoensbroeka.

Društvo v Hoensbroeku si želi nabaviti godbo na pihala. Javite se pri predsedniku ali tajniku, ki se zanimata za godbo!

Srebrna poroka. Med vsemi Slovenci dobro poznan naš rojak g. Ograjenšek je praznoval na praznik sv. Servacija s svojo blago ženo srebrno poroko v krogu svoje družine.

Jubilant je najstarejši član društva sv. Barbare v Heerlerheide. Rojen je bil l. 1880 v St. Ilju pri Velenju, izselil se je že nekaj pred poroko v Nemčijo, od koder je prišel v Holandijo l. 1920. Postavil je prve temelje sedanjemu solidnemu delovanju društva v Heerlerheide. Nemale so vse tihe žrtve, tudi materialne, ki sta jih žrtvovala naša slavljena družina. Bila sta zvesta, neumorna sodelavca pri različnih društvenih prireditvah. Z osebnimi stiki, ki sta jih redno gojila v tej naselbini, sta mnogo pripomogla h krasno razvijajočemu se društvenemu življenju. V živem spominu

nam je oni prelepi dan, ko je ga. Ograjenšek o priliki skupnega sv. obhajila pri prvem katoliškem zborovanju Slovencev tako ljubeznjivo stregla vsem udeležensem. Mnogim slovenskim družinam sta se rada odzvala in postala botra njihovim malim. G. Ograjenšek je dolgoleten raznašalec „Domoljuba“ in „Slovenskega Gospodarja“. Vsakemu naročniku je vedno točno dostavil list na dom, za vsakega je našel toplo, dobrohotno besedo, zlasti če je družino obiskala nesreča. Sam je tudi v mnogih primerih pomagal in opozoril merodajne krajevne činitelje na pomoči potrebne.

Pridružujemo se vsi onim, ki so že častitali o priliki 25-letnice poroke z željo in prošnjo k Vsemogočnemu, da ohrani On naša slavljena in vso družino v sreči in zdravju! Naj rosi mnogo blagoslova na njihovo življensko pot!

Slovenski izseljenci.

Pripis uredništva! Prav isto želimo tudi mi, saj je g. Ograjenšek tudi tako vnet propagator in raznašalec našega lista! Bog živi njega in celo njegovo družino!

Zahvala. Vsem prijateljem in znancem se v imenu cele svoje družine prisrčno zahvaljujemo za častitke in darila o priliki srebrne poroke! Enaka zahvala tudi pevskemu društvu „Zvon“ iz Heerlerheide, kakor društvom iz Heerlerheide in Eygelshovena!

Jozef Ograjenšek in žena.

Sv. maše v juniju.

11. junija v Eygelshovenu in Speckholzerheide.

18. junija v Brunssum in Chevrement.

25. junija le v Nieuwenhagen. V Nieuw Einde odpade ta mesec slovenska služba božja, ker se udeležijo Slovenci ta dan procesije v Vrank-kolonie. Služba božja se vrši povsod ob 9. uri, le v Eygelshoven se vrši že ob 3/4 9. uro.

Pridite točno!

Izlet v najužnejši del Limburga se ne bo vršil v juniju, to pa radi tega, ker se vrše v mnogih farnih cerkvah ta mesec procesije in se teh procesij udeležujejo tudi naši Slovenci, temveč je preložen po sklepu Zvezine seje na jesen.

Romanje v Kevalaer priredimo tudi letos holandski Slovenci in sicer skupno z našimi rojaki iz Nemčije zadnjo nedeljo meseca julija!

Letos hočemo prositi Mater božjo zlasti, da nas obvaruje grozne nesreče, ki nam grozi — brezposelnosti! Pripravite se za to lepo romanje! Godbo bomo vzeli s seboj, vse naše zastave! Poskrbeli bomo, da bo vožnja čim cenejša!

Društvo v Brunssumu je priredilo v dvorani pri Robertsu, Rumpen dne 21. maja lepo uspelo igrice „Lažnjivi zdravnik“ s srečolovom. Igrala je tudi domača naša godba. Čisti dobiček je bil namenjen godbi.

Naj ne ve tvoja desnica, kaj dela levica — stoji zapisano v sv. pismu. Te besede bi lahko naobrnilo tudi na vse naše dobre Slovence, ki prispevajo pri vsaki slovenski službi božji, ko se pobira po cerkvi. Da bodo pa naši blagi darovalci vedeli, zakaj se porabijo ti prispevki naj Vam prav na kratko povemo, da se je nabralo od 1. decembra 1931 do junija letos pri vseh slovenskih službah božjih skupen znesek 437,30 gold, kar se je vse razdelilo med naše reveže v Limburgu. — Nekateri sicer mislijo, da med Slovenci ni pravih revežev. A kdor pozna nekatere družine bolj od blizu, ve dobro, koliko je pri nekaterih prave revščine, in tem najpotrebnejšim se je pomagalo s temi darovi.

Pri gornji svoti pa niso všteti darovi, ki jih je slovenski duhovnik izprosil od dobrih Holandcev in drugih dobrotnikov, ki jih je pa potem odstopil blagajni Zveze, kateri darovi so bili tudi razdeljeni med najbolj potrebne!

Vsi naši ljudje pa vedo, da smo lani ustanovili „blagajno za brezposelne“. Koliko bi se lahko tudi iz te blagajne pomagalo onim, ki zgube kruha, če bi imela „blagajna“ več članov. Seveda, kadar postanemo brezposelni, potem mislimona to, da bi jo pa prej podpirali in si tako pridobili pravico na podporo, o tem pa ne mislimo!

Objave Kr. Konsulata v Heerlenu.

1. Vsi potni listi, ki so bili oddani vsrhu podaljšanja, se lahko dvignejo!

2. Odslej se bo veljavnost potnih listov podaljševala na našem Konsulatu, torej jih ni treba nikamor pošiljati. Isti dan, ko jih prinesete v pisarno Konsulata, jih dobite že tudi nazaj!

3. Pravico do brezplačnega podaljšanja potnega lista imajo „siromašne osebe, ki dokažejo svoje siromašno stanje s potrdilom, ki ga izda pristojno inozemsko oblastvo“ (glej Rafaela 1932 št. 9-10).

4. Kdor potuje v domovino z inventarjem, naj predloži pred odhodom Kr. Konsulatu popis svojega inventarja, ki ga jemlje s seboj, da potrdi Konsulat ta popis. To potrdilo je potrebno radi carine-prostega uvoza v Kr. Jugoslavijo.

5. Vsak, kdor potuje v domovino, rabi v svojem potnem listu tudi vizum. Kdor se namerava vrniti (in potuje torej le na dopust) naj zahteva pri Konsulatu vizum za tja in nazaj!

6. Avtomobili naših izseljencev so ob vrnitvi v domovino carine prosti, tako je objavljeno v Službenem listu kralj. banke uprave v Ljubljani z dne 19. 4. 1933 št. 210, ki med drugim predpisuje, da morajo osebe, ki se poslužujejo te prostotve, dokazati, da so bili avtomobili njihova lastnina najmanj leto dni in so jim služili za osebne potrebe, da so opravljali vsakdanje posle, spojene z njihovo službo ali zasebno profesijo, kar je dokazati s potrdilom pristojnega oblasva kraja, odkoder se doseljujejo; v potrdilu mora biti razen tega in opisa in dovolila za posest označena tudi številka motorja, številka šasije, število sedežev, tvorniška znamka in številka registracije in obveznost, da jih v šestih mesecih ne smejo odsvojiti.

FRANCIJA.

Lievin P. de C.

Romanje na Loretto. Dne 9. julija bo na Loretto romarski shod za vse naše rojake iz Pas de Calais. Ob 10 bo slovenska služba božja in ob 2 pop. slovesne večernice s petimi litanijami Matere božje.

Ze lansko leto se mnogi izrazili željo, da se ta shod obdrži vsako leto. Pridite vsi, ki ste bili preteklo leto in pripeljite seboj še svoje znance. Zad jed je poskrbljeno, še ceneje pa bo, če vzamete po navadi romarjev kaj seboj.

Naše letošnje Šmarnice. Kljub dolgotrajnemu vremenu je bil letos pri nas lep majnik. Vsak večer smo ze zbirali pri šmarničem altarju, na katerem je bila podoba Marije Pomagaj, vsa v zelenju in cvetju. Bila je vsak večer preprosta pa tem bolj prisrčna majniška pobožnost. Molili smo in peli litanije Matere božje in razne Marijine pesmi. Posebno glasni so bili otroci, ki jih je morala biti Marija še prav posebno vesela.

Slovenci sicer nismo brez ampak, a nekaj si ne damo vzeti, namreč da smo med častilci Marijinimi pred mnogimi drugimi narodi, kar so pokazale naše Šmarnice v tujini.

Poroke. 6. maja sta bila tu poročena Smagur Leopold in Novak Hedvika. Zenin je doma od St. Jurija pod Kumom, nevesta je iz tukajšnje ugledne naše rudarske družine. Poroka je bila v soboto popoldne in drugi dan na nedeljo sta se novoporočenca in vsi svatje udeležili slovenske službe božje, kar je napravilo najlepši utis na cerkveno občino. Bog daj novoporočencema obilo srečel!

14. majnika je bila zopet poroka, a to pot srebrna. Mihael in Marija Klavžar sta obdana od svoje družine stopila po 25 letih zakona zopet pred altar, da si izprosita pomoči božje za naprej. Rojaki si jima ob tej priliki napravili prisrčno slovesnost, za kar naj bodo vsi zahvaljeni. Želimo jima zdravja in zadovoljnosti do zlate poroke!

Pogreb. V bolnici v Lens je umrl naš rojak Kranic Martin star 49 let, doma od Slovenjgradca na Štajerskem. Prevzdignil se je v jami in po štirih dneh izdihnil. Kot bi slutil nes-

rečo, ga je letos še posebno vleklo nazaj domov, kamor se je hotel še to leto vrniti. Mesto v domovino k družini, odšel je v večnost. Naj mu sveti večna luč!

Bruay-en-Artois.

Romanje v Lurd. Iz Bruay se je priglasilo 7 oseb, ki bi se rade udeležile letošnjega romanja k Materi božji v Lurd. Ker je letos 75 letnica prikazovanj Marije Brezmadežne in bodo še večje slovesnosti kot sicer, bo zanimalo morebiti še druge Rafaelove bralce par podatkov o teh skupnih romanjih v Lurd.

Skofija Arras priredi dvojno romanje. Prvo bo od 26. junija do 3. julija t.l. 6 romarskih vlakov bo vozilo udeležence. Priglasiti se je treba do 10. junija. Cena vožnji za sem in tja je frs. 245.—.

Drugo romanje bo od 2. do 9. avgusta. To pot se ustavijo romarji tudi v Nevers, kjer je grob Bernardke, kateri se je Marija prikazovala v Lurdu.

Ako bi se hotel še kdo pridružiti omenjeni skupini naših romarjev, se mora tekoj priglasiti pri župniku V. Zupančič Liévin P. de C., 17, rue Mozart.

Smrt. Po kratkem bolehanju je umrl 25 rudar Pavšek Fran. O Velikonočnih praznikih se je prehladil in moral v najlepši moški dobi v grob. Zapušča vdovo in dva otročiča.

Prireditve. Društvo sv. Barbare je priredilo dne 28. maja lepo uspelo igro „Volkašin“. Društvo zasluži za svoje marljivo delovanje vso pohvalo.

Aumetz.

Zadnjič smo poročali, da je novi način dela, ki so ga uvedli na tuk, rudniku, strah delavcev. Novost je v tem, da niso delali v majhnih skupinah: 1 kopač z dvema ali tremi nakladači, temveč so tvorili za poskušnjo eno skupino 25 mož, samih Slovencev. Hoteli so preizkusiti koliko bi se dalo prihraniti na proizvodnih stroških in pa da bi polagoma nadomestili nakladače z električnimi stroji, na kar bi seveda sledili zopetni odpusti. Delavci so se dela v tako veliki skupini bali predvsem, ker je zelo zmanjšana varnost. V neprestanem ropotanju vrtnih svedrov lopat in kladiv je namreč skoro nemogoče čuti pokanje lesenih podpornikov ki povedo, kdaj se prične udirati strop in ki delavce opozorijo, naj brž vsak skoči odtod, da ga ne podsuje. Prav kmalu se je izkazalo, da je bila bojazen upravičena, saj bi velikanske skale skoro podsule vseh 25 Slovencev in zraven še g. obratovodjo Bo-reux-a in inženirja, ki sta ravno takrat prišla pogledat. Le izreden slučaj je bil, da danes 25 slovenskih družin ne objokuje svojih mrtvih očetov ali sinov. Strop se je namreč porušil ravno ko so z delom malo prenehali in so se krepčali z malico. Kar naenkrat zapokajo podporni stebri, vsak, naj bo star ali mlad skoči z rekordno hitrostjo na varen kraj, v naslednjem hipu ugasnejo karbidne svetilke, zračni pritisk pomeče z glav klobuke, kdor ga že ni prej zgubil, tega in drugega pritisne k steni ali vrže po tleh in že se začuje silen tresk in bobnenje. Velikanske skale so padle od stropa, ljudje so k sreči ušli, le orodje in vozički so ostali tam, zmečkani od silne teže. Skoro vsak je začutil na dnu srca hvaležnost do Boga, čeprav se kdo sem in tja v podobnem slučaju izrazi bolj krepko: „Za hudiča sem bil zaenkrat še predober.“ — Čujemo, da je bil ta dogodek in pa 14.000 fr. škode za upravo dovolj tehten, da je delo v tako velikih skupini opustila, kar je vsak z veseljem sprejel na znanje.

Tucquegnieux, Marine, Francija.

Zadnjič smo poročali, da smo pokopali osemletno Zofko Gradišnikovo. Bela žena pa se ni zadovoljila samo s to žrtvijo. Segla je še po Elici Gradovi, deklici iste starosti; da pa otročiča ne bi ostala brez spremstva, je smrt povabila s seboj tudi osemdesetletno staro mater Senegačnikovo. Naj Bog podeli vsem trem večno srečo.

Kot četrti, od katerega smo se poslovili pa je bil inženir rudnika iz Marine, g. Foy Andrej. Ta gospod sicer ni umrl,

pač pa je brezdvoma za vedno zapustil naš rudnik. Odšel je v Pariz. Bil je dober vsem delavcem, posebno pa je bil naklonjen Slovencem. Tem je sporočil svoje pozdrave ob slovesu po g. Zupanu, predsedniku našega društva, katerega je pred odhodom povabil k sebi.

„Društvo Jugoslovanskih rudarjev iz Marine-Anderny“ je imelo 30. aprila lepo uspelo prireditve. Na sporedu je bilo petje, tamburanje in dve igri. Krona prireditve je bila žaloigra „Goslarica naše ljube Gospe“. Da je prelepa drama prišla še bolj do izraza so poskrbele igralke, ki so se tako uživale v igro, da so nekatere pričele resnično jokati. Ni čudno, da so izvale solze celo vsega navajenim rudarjem. Udeležba ni bila tako velika, kakor pri prejšnji prireditvi, ker je bilo skrajno slabo vreme. Navezani smo bili le na domače. Kljub temu smo imeli približno 100 frs čistega dobička. V nedeljo 7. maja smo otvorili knjižnico, ki ima svoje prostore v Jugoslovanski kantini na Marini. Otroci dobivajo knjige brezplačno, medtem ko odrasli plačujejo malo izposojevalnino.

V nedeljo je bil v Tucquegnieux „kirmus“, po kranjsko bi rekli „žegnanje“. Ob takih prilikah postavijo tu Francozi celo vrsto stojnic, kjer dobiš, če imaš srečo, za 1 frank velik dobiček. Seveda ne manjka gugalnic in „ringelšpilov“. Zdi se, da so taki prazniki pravi barometer gospodarskega stanja delavcev. Dočim je bil pred nekaj leti pravi naval na take stojnice, je bilo letos vse prazno. „Po pet minut se je vrtel „ringelšpil“, a gori je sedel samo en ali pa dva otroka. To se pravi, da je zaslužil lastnik vsako rajžo po 50 c oziroma 1 fr. Samo enega obiskovalca si mogel opaziti, ki sedaj z veliko večjo vnemo obiskuje take prireditve, to je bila teta Kriza.

Na Marini je še mogoče dobiti delo, vendar so stavljeni gotovi pogoji. Delavec ki želi tu dela, ne sme biti mlajši kakor 20 in ne starejši kakor 48 let. Poleg tega mora imeti izkazilo, da je vsaj leto delal na istem kraju in sicer v kakem rudniku. Povprečni zaslužek je tak, kakor povsod 25 do 28 frs dnevno. Delamo vsak dan. Seveda so delavci, ki zaslužijo več in taki, ki zaslužijo manj. Odvisno je to od delazmožnosti in od tega, kako si zna kdo pomagati. Saj veste lepa beseda lepo mesto najde. Lepo vedenje nič ne stane, pa dosti koristi.

Na Marini imamo vsako nedeljo slovensko službo božjo s slovenskim petjem; otroci pa trikrat v tednu pouk v materinskem jeziku. Tako je pri nas kar nekam domače; le ko bi vsaj 30 procentov več zaslužili. Pa upajmo, saj za dežjem vedno solnce prisije.

Strašna smrt Slovenca v tujini.

Lani so nekateri naši delavci zapustili rudnik v Aumetzu ter se odpravili iskat sreče in zadovoljnosti „na kmete“ v Južno Francijo. Mimogrede bodi omenjeno, da se sedaj vsi kesajo in se razočarani vračajo. Med delavci, ki so odšli, je bil tudi Alojz Jermančič, doma iz Tržišča (Vrtača) na Dol. Fant je bil priden in varčen. V prostem času je zabaval tovariše s svojo harmoniko, ki niso niti od daleč slutili, kako trpi Jermančičeva duša, med tem, ko se oni veselijo in plešejo. Ni bil pijanec in zapravljevec, kakor drugi, zato si je prihranil vsotico denarja in sanjal o zakonski sreči, ki jo bo užival s svojo Malko. Tako je bilo namreč ime njegovi izvoljenki, ki je živela v domovini. Usoda je hotela drugače. Malka se je poročila z drugim. Od tedaj Lojze ni bil več vesel.

V soboto 29. aprila t. l. pa je našel g. K. pri katerem je omenjeni stanoval, pismo, v katerem sporoča Jermančič, da je kriv njegovi neizbežni usodi „dolčas in pa Malka, ki ga ni počakala“. Sedem dni nato so ga potegnili mrtvega iz nekega ribnika. Očividec piše, da je bil to grozen prizor.

To bi bilo kratko poročilo o strašni nezgodi mladega Slovenca. Dva nauka moremo posneti iz te nesreče. Predvsem je treba zopet zaklicati: Ne v tujino! Prazen je izgovor, da v domovini ni kruha. Kdor bi hotel doma tako težko delati, kakor v tujini, bi ga brez dvoma našel tudi v domovini. No, da nam ne bi kdo očital neresjini — za onega, ki misli, da je uživanje vse na svetu —. Kaj pa na starost.

Pretrsljivo je gledati betežne sarce, ki so pustili vse svoje moči v tujini, a na večer svojega življenja so vendar prisiljeni zateči se k svoji materi domovini. Le malokateri ima kaj prihranjenega. Računajmo s prihodnostjo, kadarkoli izrečemo kako sodbo in kadarkoli se odločimo za nov način življenja.

Drugi nauk pa bi bil: Ne igrajte se z ljubeznijo, vi mladi ljudje, ker ljubezen je sveta stvar. Ni vseeno koga kdo vzame. Mladenič in dekle, pomislita dobro in če vidita, da se bodeta razumela, ostanita si zvesta. Končno pa tudi ni prav koga v zakon siliti. Prisiljenost ne rodi dobrega, zato upoštevajmo vedno načelo prostosti. „La liberté avant tout“. Jugoslovani, posnemajmo v tem svoje prijatelje Francoze!

Merlebach.

Pogreb pokojnega Jozefa Zakrajšek, ki se je ponesrečil v kamnolomu, se je vršil 5. maja. Nesrečnež je padel precej globoko, tako da je zaradi poškodbe na glavi takoj izdihnil. Ker se naš slovenski duhovnik nahaja na dopustu v Jugoslaviji, je opravil pogrebne molitve tuk. nemški duhovnik.

Pokojni je bil doma s Kočevja, star še le 24 let, se je pred dvema mesecema tukaj poročil. Pogreba se je udeležilo jako veliko število naših rojakov, zlasti še, ker je bil pokojni član slovenskega društva sv. Barbare. Naše društvo kakor tudi društvo iz Kreutzwalda je spremilo pokojnega s svojo zastavo. Ob taki priliki se marsikomu zazdi, da je lepo biti član društva, ki mu pripravi tako častno spremstvo na zadnji poti. Žalujoci ženi naše sožalje!

Izlet v Verdun pripravlja tuk. društvo. Program še definitivno ni določen.

Podporno društvo „Edinost“ je priredilo 7. maja dve gri „Navadni „človek“ in „Oh, ta Polona“; obiskovalci in igralci so bili zadovoljni. Tudi to društvo se pripravlja na izlet v Verdun.

A. Gr.

Slovenski duhovnik g. Silvester Skebe se mudi v domovini na dopustu.

MED NAŠIMI V NEMČIJI.

Meerbeck.

Na Veliki petek smo imeli duhovne vaje, ki se jih udeležilo okrog 100 mož, med njimi tudi 17 Slovencev, večinoma članov društva sv. Barbare.

Od 21. do 23. aprila smo pa imeli Slovenci svoj misjon, ki ga je vodil čg. Goričar iz Düsseldorfa. Udeležba je bila dokaj zadovoljliva. Zadnji dan smo imeli tudi zborovanje, ki se ga je udeležil tudi naš konsul g. Ribar; ob tej priliki so nas obiskali tudi naši bratje iz Hochheide, g. Vabič je imel prav lep govor. G. konsul je izjavil, da so se storili koraki za olajšavo plačevanja taks za potne liste.

Hochheide.

Smrtno se je ponesrečil na rudniku Rheinpreussen g. Jozef Urbič s tem, da je prišel v dotiko z močnim električnim tokom. Pokojni zapušča ženo in dva otroka. Žalost pri hiši je tem večja, ker je pred dvema mesecema umrl zelo priljubljen njegov oče. Tudi sinov pogreb je pričal o naklonjenosti naših rojakov. Sveti naj mu večna luč!

Gladbeck.

Prav lepe misijonske dneve smo doživeli od 12. do 14. maja, vodil jih je slovenski duhovnik iz Holandije. Zadnjo pridigo dne 14. maja pa je imel g. Goričar. Pri sklepni pobožnosti smo priredili tudi procesijo v cerkvi, ki jo je vodil ob asistenci gg. Oberžana in Goričara g. vikar Tensundern.

Tudi zunanjemu izrazu smo hoteli dati duška v teh lepih dneh. Zbrali smo se torej v nedeljo pop. v dvorani rokodelskega doma. Predsednik je želel vsem iskrne dobrodoš-

lico, predvsem duhovnemu vodji g. Tensundern, g. konsulu Ribaru, g. Goričaru, g. Oberžanu.

Prav srčkan je zadonel otroški zbor z narodno himno in nekaterimi drugimi domačimi, prav prijeten je bil nastop dečkov v igri „V precepu“. G. vikar Tensundern je nagovoril naše matere v prelepen govoru. 16 belo oblečenih deklic je kaj ljubko predvajalo rajalni ples po melodiji „Lepe naše domovine“, tudi „cvetlično kolo“ je bila nad vse ljubka slika tega večera. Vse glasbene točke je spremljal naš tovariš Fr. Dobravc. — V drugem delu programa so nastopili igralci z igro „Lažizdravnik“, burko v 2 dejanjih. Ljudje so govorili, da niti najboljši igralci ne bi mogli bolje pogoditi, kakor so ti naši rudarji, zlasti še Boštjan in Lipe. Pravijo, da je bil orožnik premalo strog, Jera pa pretiha. Tudi druga igra „Ječa“, vojaška burka, je bila prav dobra.

Takih lepih proslav si želimo še več! J. Dobravc.

Vsem našim rojakom v vednost!

30. julija tl. nameravamo poromati v slavni Kevelaer. Ob tej priliki pridejo tja tudi naši Slovenci iz Holandije. Vsa društva naj organizirajo skupno romanje! Glede natančnega programa se je treba obrniti na naslov č. g. Vikar Tensundern, Hövel bei Hamm, Westfalen.

Skrbite, da bo vožnje čim cenejša!

GLEJTE: PRST BOŽJI.....!

Včasih v življenju se zgodi, da imamo posebno „srečo“, samo za las je manjkalo, da se nam ni to in ono pripetilo, da smo odnesli zdravo kožo. Pozabljam pa pri tem, da je le vsemogočna Previdnost nas obvarovala pred gotovo nezgodo; Gospod je namreč rekel: še las vam z glave ne pade brez božje volje!

Poslušajmo nekatere vzglede, kako čudovit je Gospod v svoji previdnosti!

Neka gospa pripoveduje.

Na to vprašanje nam gospa J. N. odgovarja: Pred mnogimi leti sva se z mojim pokojnim možem ob času počitnic podala na morsko obal. Na pol pota od doma do postaje se je avtotaksi nekaj pokvaril in preden sva dobila drugega, je poteklo četrto ure. Ko sva se končno pripeljala na postajo, je vlak že odjel, do drugega pa je bilo treba čakati nad eno uro. Že med drugo in tretjo posajo od mesta pa je naš vlak nenadoma obstal na odprti progi in sprevodniki so nam veleli izstopiti. Pojasnili so nam, da se je na progi pripetila nesreča in da moramo prestopiti, na drugem koncu nesrečnega mesta da čaka drug vlak. Ko smo obšli vlak in pa dolg ovinek, se nam je naenkrat nudil strašen prizor. Prevrjeni in iztirjeni vagoni, raztrgane strehe, razbita okna, kvišku štrleči kosi lesa, zdravniki, sem in tja begajoče reševalno moštvo, vse brez glave in zmedeno, najstrašnejše pa je bilo ječanje ponesrečenih potnikov. Nikdar ne pozabim tega prizora. Pomagala sva z možem, kolikor sva mogla in znala. Spogledala sva se: „Če bi ne bilo one nezgode s taksijem, bila bi midva zdaj med temi nesrečnimi; kajti, prav vlak, s katerim sva se hotela prvotno odpeljati, se je ponesrečil. Gotovo je, tu je imela višja sila svojo roko vmes.“

Znani sportnik je odgovoril:

Neki sportnik je odgovoril: Bil sem mornar na podmornicah. Kot vnet sportnik sem smatral za veliko srečo, da se je v pristanišču, v kateraga smo zapluli, prav takrat vršila izredno zanimiva nogometna tekma. Te ne smem zamuditi in podal sem se na igrišče. Komaj se je igra pričela, me je doseglo obvestilo, naj se vrnem in vkrcam na podmornico M 2. Ker nisem bil v službi, sem se ukazu uprl ter dalje prisostvoval zanimivi sportni senzaciji. Podmornice M 2 je bila to zadnja pot in moj tovariš, ki je odplul mesto mene, počiva na dnu morja. Podmornica se je namreč potopila in z njo vsa posadka. Žal mi je bilo tovariša, ali usoda je tako

hotela. Kazen, ki sem je prejel radi nepokorščine je bila malenkostna v primeri z dragocenostjo življenja.

Kaj pa krovce?

Ali je res petek nesrečen dan, kakor to splošno trdijo? Kaj pa še, zame je bil petek vedno kot vsak drug dan, nekoč pa sem imel na ta dan še prav posebno srečo.

Po poklicu sem krovce in nekega petka sem pred hišo, katere streho bi moral pokriti, skladal z voza strešno opeko. Pri tem neprestanem pripogibanju se mi je odtrgal hlačni gumb in ker si nisem vedel drugače pomagati, sem iz konca žice napravil nekakšno zanjko in tako obdržal hlače na sebi. Nato sem zlezal na lestev, da bi pričel s kritjem strehe. Nenadno pa se lestva izpodmakne in — — padal sem v globino. Edina moja misel v tistem hipu je bila, da neizbežno drvim v smrt. Toda — železna zanjka na hlačah se je ujela na nekem žeblju odra in na tem sem obvisel. Visel sem med nebom in zemljo, dokler ni prišla pomoč in rešitev. Železno zanjko, ki mi je tako čudežno rešila življenje, hranim še danes.

Sklenil sem takrat pa tudi roki in zahvalil Njega, ki je Vsemogočen in čigar roka me je prazaprav obdržala, da nisem padel in se ubil.

ŠKOFJE MUČENCI V RUSIJI.

V glasilu apostolstva in bratovščine sv. Cirila in Metoda „Kraljestvo Božje“ (Ljubljana, Napoleonov trg 1. — Letna naročnina 12 dinarjev) je izšel zanimiv članek o trpljenju katoliških duhovnikov v Rusiji:

Udaril bom pastirja in razkropile se bode ovce njegove črede. Po tem geslu ravnaajo boljševiki. V Rusiji skupno s Sibirijo je šest katoliških škofij in sedem apostolskih vikarijatov. A vse so brez škofov in brez škofovskih namestnikov. Namesto iz Rusije izgnanih škofov je škof Mihael d'Herbigny (1925) posvetil nekoliko novih škofov. A boljševiki so polagoma vse izsledili, jih vrgli v ječo ali pa poslali v daljno mrzlo pregnanstvo. Samo v Moskvi živi katoliški škof Neveu, ki je kot francoski državljan še prost, a strogo zastražen.

Škof Boleslav Sloskan je bil nekoliko časa na strašnih Soloveckih otokih. Sedaj seka les v sibirskih gozdovih pri Irkutsku. Severno od Irkutsk hira v mrazu in lakoti škof Anton Malecki. Obnemogli starček piše: „Živim v popolni samoti in zapuščenosti, da se morem vedno pogovarjati z Bogom. Daleč okoli ni nobenega katoličana, sploh nobenega človeka, ki bi razumel moj jezik. Po sosednjih gričih prebivajo medvedi. Kako težko mi je živeti brez dušnopastirskega dela!“

Letos je neki nemški inženjer kot očividec popisal, kako je bil pred dvema letoma (ob koncu l. 1929) v Arhangelsku mučen in ustreljen grof Steklinski, upravitelj katoliške kijevske (žitomirske) škofije. Pred tremi leti je bil obsojen na desetletno izgnanstvo v jetniškem taborišču daleč na severu v Arhangelsku. Kot starček je moral nadzorovati nakladanje lesa na ladje. V taborišču je delil toliko dobrot in živel tako pobožno, da so ga vsi vzjubili; mnoge brezverce je njegov zgled ganil, da so se vrnili k veri. Celotekisti, surovi rabeljski policisti, so ga spoštovali. Po posredovanju nekega inozemskega urada je dopisoval s svojimi sorodniki v Varšavi. Ti so se trudili, da bi ga s pomočjo Rima rešili.

Ob koncu novembra (1929) je priplul italijanski parobrod pod nemško zastavo, da bi naložil lesa za London. Čekisti so pozneje pripovedovali, da so to ladjo najeli rimski prijatelji Steklinskega, da bi ga rešili. Ko je Steklinski pazil na nakladanje lesa, je porabil ugoden trenutek in stopil v ladjo. Tam je bilo pripravljeno skrivališče na dnu ladje. Skrili so ga in nad njim naložili lesena bruna. Pet dni so nakladali. Ladja je že odplula. Zadnji trenutek je neki boljševiški delavec opazil, da so na ladji skriti tajni potniki in je to naznanil boljševiški policiji (čekistom). Takoj so za

parobrodom poslati brzovozno ladjo s čekisti in vojaki. Čez šest ur so dohiteli parobrod in mu ukazali, da se mora vrniti v pristanišče. Tam so ladjo preiskali, našli Steklinskega in ga privedli v prostore policijskega poveljnika. Tu ga je že čakal surovi čekist-rabelj.

Čekist je držal v rokah bič s svincem na koncu in začel zasliševati svojo žrtev. Zarjovel je:

„Ti veš, pasji sin, kaj te čaka. A še si moreš rešiti življenje, če vse po pravici poveš. Kdo ti je pomagal, da si zbežal, kdo je sodeloval?“

Steklinski je molčal. Čekist je zbesnel in ukazal svojo žrtev sleči. Potem je začel s težkim bičem mahati po njem, po glavi, po vratu, po obrazu, po vsem telesu. Steklinski je vse krotko in molče trpel; njegove prebledele ustnice so tiho šepetale molitev.

„Le moli, le moli k svojemu pasjemu Bogu! Naj ti pomaga! Naj te reši! Pa tvoj stari Bog je umrl! Moli nas, mi smo zdaj bogovi!“

Steklinski je bil po obrazu in po životu ves raztepen, iz nosa mu je tekla kri na belo brado. Čekist je bil že truden. Odšel je ven pokadit cigareto. Potem se je vrnil, nastavil pištolo svoji žrtvi na glavo. Zamolkil pok, mučenec je omahnil, s zgrudil in umrl. Vojaki so odnesli mrljca.

Ta prizor je pisal inženjer očividec. A koliko je bilo strašnih prizorov, ki bodo vedno ostali prikriti?

Jože Mlakar:

DR. JANEZ EV. KREK.

Nadaljevanje in konec).

Le v delu je videl rešitev, zato ga je tako visoko cenil, zato pa je imel tudi toliko spoštovanje do dela drugih. Iz tega spoštovanja izvira njegova silna borba za pravice dela, ki mu gredo po božjem in naravem pravu. Tej borbi je posvetil zaklade svojega uma, silo besede, moč svoje osebnosti, vse svojo organizatorične in politične zmožnosti, mirno uživanje življenja, semega sebe popolnoma. V tem je gledal svojo prvo dolžnost. Vse to odseva iz njega, ko je ustanavljal in pisal „Glasnik“, ko je skozi deset let polnil „Domoljuba“ z vsemi perečnimi vprašanji, ko je sam pisal uvodnike „Slovenecu“ ali dajal urednikom tvarino, inicijativo, in misli, ko je pisal povesti za „Dom in svet“ ali učene razprave za „Katoliški obzorik“ in „Čas“. Dolžnost borbe za pravice dela je grmadila izpod njegovega peresa članke, ki jih našteješ skoro do več tisoč. Prevzemalo ga je, ko je s sodelavci posejal Slovenijo z delavskimi, kmetškimi in obrtniškimi društvi, ko so rasle izpod njegov rok reifeiznovke, konzumi in vsake vrste zadruga ter zbiral v njih delovni sloj, ga strnjeval v falango, ki je štela že 15 tisoč mož. Pred sam dunajski zbor se je postavil za njihove pravice: „Delavec ima pravico zahtevati: ti mi daj toliko, kolikor je to vredno, kar ti dam jaz! Naglašam, da se mora po krščanskem pojmovanju presojati delovna in službena pogodba po 7. božji zapovedi: ne kradi! in ne kakor se tolikokrat od naše strani napačno umeva in razlaga — po 4. božji zapovedi. Delavec in delodajalec si ne stojita nasproti kot oče in sin, ampak kot kupec in prodajalec.“

Pravičnost je zahteval za posameznika, pa tudi za narod. Kot ne smem bližnjemu odtrgati zaslužka in ga ovirati v prostem razvoju njegovih sposobnosti, tako ne smemo ovirati tudi gospodarskega in kulturnega razvoja in razmaha narodovega. Kakor se je za delovne stanove boril, da ne bodo sužnji, tako se ni proti nobeni stvari tako boril, kakor proti temu, da bi ljudje postali roboti. Robstvo mu je bilo zoperno do duše, v kateri je plamtela izredna ljubezen do svobode. Hotel je biti vedno osebno prost, sam je hodil vedno po lastnih potih in je postal velik prav radi tega, ker je brezobzirno sledil svojemu notranjemu vodstvu. „Prostost“, je dejal, „to je nekaj, za kar bi dal svojo kri.“

Zato mu je tako krepko prvrlela beseda v kranjskem deželnem zboru, ko je Heinu, deželnemu predsedniku, ki Slo-

vencev ni le sovražil ampak tudi zaničeval, prostodušno zaklical: „Tam je naš Amen!“ in v Pragi, takrat, ko je zavrnil Staneka, ki se je hotel udinjati avstrijski režimovski politiki, mu je ljubezen do svobode narekovala štiri besede: „Ne dam ti roke!“ Na tej ljubezni do svobode, osebne kakor narodove, je temeljil demokratizem. Ležal mu je globoko v srcu, v duši njegovi, da ga je dihal tudi v zasebnem kretnanju.

Mož tolikih sposobnosti, energije in dela je moral imeti uspehe, žel jih je, kakor jih še ni nobeden Slovenec. A vendar pri vsem ni hotel biti drugega kakor Janez Krek. Ni maral, da bi ga kdo imenoval voditelja. Z ostro ironijo in neredko s sarkazmom jo je zarobil vsakomur, ki se je spozabil pred njim. Ko so ga študentje v Zagrebu 1907. leta sprejeli z viharimi aklamacijami, je zagrmel nad njimi tisti „maledictus“: „Proklet, kdor veruje v človeka, pa če tudi v Kreka!“ Da, velik je bil tudi in zlasti v nesebičnosti in samopovedi, ki se ni raztezala samo na denar, tudi na slavo in čast, da še črnil ni .ko so ga vlačili po zobeh in blatili v listih, če tudi bi jim z enim samim listkom lahko zaprl uma-zana usta. Kar je pa trpel, to je zagrebel vase.

Krek velik v delu in ljubezni, velik v žrtvi in trpljenju, kje je zajemal svojo izredno moč?

Njegova središčna misel, vir socijalnih in kulturnih nazorov, studenec, ki ga je krepil in svežil v težkem delovniku je bila vera, vzgojiteljica velikih značajev, je bilo krščanstvo. Globoka vera, ki ga je prežarjala, je ubrala bogate strune Krekove duše v vzvišeno pesem, ga kremenila v moža, da je postal „eden izmed onih, s katerimi bi se dal dvigniti svet s tečajev“.

(Lončar 1917.)

NEKAJ ZA SMEH.

Učenec je vprašan, ker nič ne ve, gleda g. učitelju na čelo ter — molči.

Učitelj pokaže s prstom na svoje čelo ter kriči razjarjem: „Kaj me zijaš tu sem? Tu ni čisto nič!“

* * *

Častnik: Rekrut Urbanoj, ako srečate na ulici svojega vodnika, kaj ste dolžni storiti?

Rekrut: Salutirati mu moram.

Častnik: In kaj je dolžan vodnik?

Rekrut: Meni 2 goldinarja, za druge pa ne vem.

* * *

Brivec ki je obsojen na smrt, izrazi svojo poslednjo voljo tako: Rad bi še enkrat gospoda drž. pravdnika — obril!

* * *

Sodnik: Saj vi ste bili letos že enkrat obsojeni?

Zatoženec: Jaz ne, moj brat.

Sodnik: Ali oba kradeta?

Zatoženec: Oba — saj vsa dvojčka.

* * *

Gospa A: Ali ste dali svoje hčere kaj pravega izučiti, gospa?“

Gospa B: „I, no! Najstarejša je zobozdravnica, druga je pravica in je pri nekem odvetniku v pisarni; samo tretja, ta ni za nobeno rabo, njo bomo morali pa omožiti!“

* * *

Gospod zaloti svojega hlapca Miheža, ki se potika okrog kurnice.

„Mihež, kaj pa delaš tu?“ vpraša gospod.

„Veste, gospod, delam, kar mi je zdravnik naročil.“

„Pa ti zdravnik menda vendarle ni naročil po noči kolovratiti okrog kurnice.“

„Seveda ne. Kurjo župco mi je predpisal.“

* * *

Učitelj: „Ti smrkavi poba, ti edini nisi napisal domače naloge: Moja pot v šolo.“

Janezek: „Gospod učitelj, je nisem mogel, ker je moj ata šolski sluga.“

Banka Baruch ♦ Paris

Naslov za brzojavke:
JUGOBARUCH PARIS 22

15, rue Lafayette, 15

Telefon: Trinité 81-74
Trinité 81-75

Banka jugoslovanskih izseljencev v **Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu**

Nakazuje denar v vse kraje Jugoslavije najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Na izrecno zahtevo pošlje dinarske bankovce tudi v Holandijo.

Vsi poštni uradi v Holandiji sprejemajo vplačila na naš
ČEKOVNI RAČUN STEVILKA 145866

Položnice se dobe pri vseh poštnih uradih kakor tudi pri nas brezplačno. Hitra in točna postrežba.

AMSTERDAMSKA BANKA

podružnice v delavskem revirju
HEERLEN, Oranje Nassastr. 13
HOENSBROEK, Kowenderstr. 35
BEEK pri Lutterade

KAPITAL 50,000.000 GOLD.
RAZERVE 46,500.000 GOLD.

Nakazujemo denar v vse kraje v Jugoslaviji.
Tu se dobe vedno dinarji po najboljši valuti.

Najboljsi in najprimernejši holandski kato-
liski dnevnik za Slovence v Limburgu je

IMBURGSCH DAGBLAD

S SVOJO VISOKO ZAVAROVALNICO

UPRAVA: HEERLEN, NOBELSTRAAT No 13.

PODRUZNICE: KERKRADE, Einderstraat 38
SITTARD, St. Petrusstraat 4
MAASTRICHT, Stationstr. 43

Narocnina: cetrletno 2.65 fl, mesечно 0.90, in tedensko 0.20 fl.

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!
DOBITE GA POVSOD
ZALOGA

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec